

DANIEL-MIHAIL ȘANDRU

**DREPTUL SOCIETĂȚILOR
ÎN ROMÂNIA**

Manual elementar

Ediția a IV-a

EDITURA UNIVERSITARĂ
București, 2021

CUPRINS

PREFAȚĂ	13
CAPITOLUL I. PRINCIPIILE DREPTULUI SOCIETAR	15
<i>Secțiunea 1. Scurt istoric și reglementare</i>	15
<i>Secțiunea 2. Definiție și delimitarea de alte instituții juridice</i>	19
<i>Secțiunea 3. Principiile dreptului societăților</i>	26
<i>Secțiunea 4. Tendințe în dreptul românesc al societăților</i>	30
CAPITOLUL II. PRINCIPALELE OBLIGAȚII ALE SOCIETĂȚILOR	32
<i>Secțiunea 1. Înmatricularea în Registrul Comerțului, înscrierea mențiunilor în cazul modificării anumitor elemente</i>	32
<i>Secțiunea 2. . Ținerea contabilității în conformitate cu dispozițiile legale</i>	33
<i>Secțiunea 3. Exercițarea comerțului în limitele concurenței licite și protecția împotriva concurenței neloiale</i>	34
<i>Secțiunea 4. Respectarea regulilor de mediu</i>	37
CAPITOLUL III. ÎNMATRICULAREA SOCIETĂȚILOR	38
<i>Secțiunea 1. Etapele constituirii societății</i>	38
§ 1. Redactarea actului constitutiv	38
§ 2. Prezentarea dosarului la ONRC	38
§ 3. Înregistrarea în registrul comerțului	40
§ 4. Atribuirea codului unic de înregistrare	43
§ 5. Procedura autorizării funcționării.....	43
§ 6. Rolul judecătorului delegat.....	43
§ 7. Depunerea specimenului de semnătură de către reprezentanții societății și directorii sucursalelor	47
§ 8. Facilități acordate studenților-asociați	48
<i>Secțiunea 2. Efectele încălcării cerințelor legale de constituire a societății. Acțiunea în regularizarea societății</i>	48

Secțiunea 3. Publicitatea actelor constitutive	56
Secțiunea 4. Efectele înmatriculării societății	58
§ 1. Dobândirea personalității juridice	58
§ 2. Societatea este o ficțiune juridică	62
§ 3. Nulitatea societății	63
A. Precizări prealabile	63
B. Cauzele nulității societății	64
C. Efectele declarării nulității societății	65
D. Distincția dintre declararea nulității societății și acțiunea în regularizare	66
 CAPITOLUL IV. ORGANIZAREA COMERȚULUI ÎN ROMÂNIA	 67
Secțiunea 1. Organizarea administrativă a comerțului prin Registrul comerțului	 67
Secțiunea 2. Mențiunile înregistrate în Registrul comerțului	68
Secțiunea 3. Obligația de a solicita înscrierea mențiunilor	72
 CAPITOLUL V. CONSTITUIREA SOCIETĂȚILOR	 73
Secțiunea 1. Condițiile de fond și de formă ale actului constitutiv	73
§ 1. Noțiunea de act constitutiv	73
§ 2. Condițiile de fond ale actului constitutiv. Reguli generale	74
§ 3. Condițiile de fond ale actului constitutiv. Reguli speciale. Aportul, affectio societatis, participarea la beneficii și suportarea pierderilor	74
§ 4. Condițiile de formă ale actului constitutiv	92
§ 5. Enumerarea elementelor actului constitutiv	95
Secțiunea 2. Statutul juridic al asociațiilor	97
§ 1. Noțiune	97
§ 2. Incompatibilități	104
§ 3. Drepturile și obligațiile asociațiilor	105
Secțiunea 3. Patrimoniul, capitalul social și rezervele societății ...	108
Secțiunea 4. Denumirea și emblema societății	112
§ 1. Denumirea societății	112
§ 2. Emblema societății	116
§ 3. Interdicții și restricții legale în apropierea unor termeni în conținutul firmelor	117
§ 4. Regimul juridic al firmei în cazul cesiunii fondului de comerț	120
§ 5. Numele de domeniu (IP)	121

Secțiunea 5. Forma juridică a societăților	122
Secțiunea 6. Sediul principal al societății	124
§ 1. <i>Noțiunea și importanța sediului</i>	124
§ 2. <i>Caracterele sediului</i>	128
§ 3. <i>Reguli de stabilire a sediului</i>	130
§ 4. <i>Dovada sediului</i>	131
§ 5. <i>Efectele absenței sediului</i>	132
Secțiunea 7. Filiale, sucursale, puncte de lucru, reprezentanțe	132
§ 1. <i>Filialele</i>	132
§ 2. <i>Sucursalele</i>	133
A. Definiție.....	133
B. Capacitatea sucursalei de a încheia acte juridice.....	134
C. Înregistrarea și funcționarea sucursalei.....	135
§ 3. <i>Reprezentanțele societăților și organizațiilor economice străine</i>	135
§ 4. <i>Noțiunile de „unitate” și „unitate deținătoare”</i>	136
Secțiunea 8. Obiectul de activitate al societății	137
§ 1. <i>Noțiuni</i>	137
§ 2. <i>Reglementare</i>	139
§ 3. <i>Elemente care pot forma obiectul de activitate al societății</i>	140
§ 4. <i>Probleme speciale</i>	144
§ 5. <i>Sancțiunea încălcării dispozițiilor referitoare la obiectul societății</i>	146

CAPITOLUL VI. ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA SOCIETĂȚILOR PE ACȚIUNI..... 147

Secțiunea 1. Precizări prealabile. Regimul juridic al acțiunilor ...	147
§ 1. <i>Noțiuni</i>	147
§ 2. <i>Regimul juridic al acțiunilor</i>	148
§ 3. <i>Transmiterea acțiunilor</i>	153
§ 4. <i>Dobândirea propriilor acțiuni de către societate</i>	156
Secțiunea 2. Adunarea generală a asociaților	159
§ 1. <i>Felurile adunărilor generale</i>	159
§ 2. <i>Adunarea constitutivă</i>	159
§ 3. <i>Adunarea generală ordinară</i>	160
§ 4. <i>Adunarea generală extraordinară</i>	161
§ 5. <i>Delegarea anumitor competențe ale adunării generale extraordinare către consiliul de administrație</i>	163
§ 6. <i>Adunările speciale</i>	164

§ 7. Cvorumul necesar pentru luarea de hotărâri valabile.....	165
§ 8. Convocarea adunării generale	167
A. Inițiativa convocării adunării generale.....	167
B. Conținutul și comunicarea convocării	183
C. Reprezentarea asociațiilor	199
D. Exercițarea dreptului la vot.....	203
E. Abuzul de majoritate în adunarea generală a acționarilor.....	205
F. Sintagma „data de referință”	206
§ 9. Ședința adunării generale.....	206
Secțiunea 3. Hotărârile adunării generale	207
§ 1. Condiții de fond și de procedură privind luarea hotărârilor adunării generale.....	207
§ 2. Obligativitatea hotărârilor adunării generale.....	209
§ 3. Acțiunea în anularea hotărârii adunării generale.....	209
§ 4. Măsuri provizorii încuviințate de către instanță. Ordonanța președințială	219
Secțiunea 4. Reguli comune pentru sistemul unitar și sistemul dualist de administrare a societății	222
§ 1. Considerații prealabile	222
§ 2. Condițiile legale pentru a deține calitatea de administrator sau membru al consiliului de supraveghere.....	224
§ 3. Durata mandatului de administrator	226
§ 4. Drepturile administratorilor	227
§ 5. Procedura de deliberare	230
§ 6. Obligațiile administratorilor sau ale consiliului de supraveghere.....	231
§ 7. Încetarea calității de administrator	233
Secțiunea 5. Sistemul unitar de administrare a societății	234
§ 1. Considerații generale	234
A. Numărul administratorilor	234
B. Desemnarea administratorilor.....	235
C. Vacanța posturilor de administrator.....	235
D. Administratorii neexecutivi	236
E. Administratorii independenți	236
§ 2. Consiliul de administrație.....	237
A. Președintele consiliului de administrație	237
B. Comitetele consultative	237
C. Funcționarea consiliului de administrație	238
D. Atribuțiile Consiliului de administrație	239

§ 3. <i>Directorii – funcționari ai societății</i>	239
A. Considerații introductive	239
B. Obligațiile directorilor	240
C. Reprezentarea societății de către directori	240
D. Răspunderea directorului	241
§ 4. <i>Raportul dintre societate și terți</i>	242
§ 5. <i>Obligațiile administratorilor</i>	243
A. Răspunderea administratorilor	243
B. Decizia de afaceri	245
C. Interese contrare societății	247
D. Operațiuni interzise între administratori și societate	248
§ 6. <i>Excepții de la aplicarea regulilor în sistemul unitar</i>	250
Secțiunea 6. Administrarea societății în sistemul dualist	251
§ 1. <i>Principii</i>	251
§ 2. <i>Directoratul</i>	251
A. Puterile directoratului	251
B. Desemnarea membrilor directoratului	252
C. Incompatibilități	252
D. Directoratul reprezintă societatea în raport cu terți și în justiție	253
E. Obligațiile directoratului	253
§ 3. <i>Consiliul de supraveghere</i>	254
A. Desemnarea membrilor consiliului de supraveghere	254
B. Vacanța postului	254
C. Incompatibilități	255
D. Drepturi și obligații	255
E. Comitete consultative	256
F. Procedura de luare a deciziilor	256
Secțiunea 7. Registrele societății și situațiile financiare anuale	257
Secțiunea 8. Controlul activității operațiunilor societății	259
Secțiunea 9. Reguli specifice societății în comandită pe acțiuni ...	263

CAPITOLUL VII. ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA SOCIETĂȚILOR DE PERSOANE	264
A. SOCIETATEA CU RĂSPUNDERE LIMITATĂ	264
Secțiunea 1. Trăsăturile societății cu răspundere limitată	264
§ 1. <i>Precizări prealabile</i>	264
§ 2. <i>Regimul juridic al părților sociale</i>	264
Secțiunea 2. Adunarea generală a asociaților	267
§ 1. <i>Drepturile și obligațiile asociaților</i>	267

§ 2. Funcționarea adunării generale la S.R.L.	268
Secțiunea 3. Administrarea societății cu răspundere limitată	272
§ 1. Numirea administratorului	272
§ 2. Puterile administratorilor	278
§ 3. Remunerația administratorilor	284
§ 4. Cumulul calității de administrator	287
§ 5. Răspunderea administratorului	294
§ 6. Încetarea mandatului de administrator	299
Secțiunea 4. Cenzorii la societățile cu răspundere limitată	301
Secțiunea 5. Reguli specifice societății cu răspundere limitată cu asociat unic	302
B. SOCIETATEA ÎN NUME COLECTIV ȘI SOCIETATEA ÎN COMANDITĂ SIMPLĂ	304
Secțiunea 1. Precizări prealabile	304
Secțiunea 2. Drepturile și obligațiile asociaților.....	305
§ 1. Drepturile asociaților	305
§ 2. Obligațiile asociaților	306
§ 3. Cesiunea părților de interes.....	307
§ 4. Reguli privind adunarea asociaților la SNC și SCS	307
Secțiunea 3. Administrarea SNC și SCS.....	308
§ 1. Reguli privind administrarea SNC.....	308
§ 2. Reguli privind administrarea SCS	309
CAPITOLUL VIII. MODIFICAREA ACTULUI CONSTITUTIV	310
Secțiunea 1. Introducere.....	310
§ 1. Precizări prealabile	310
§ 2. Efectele modificării.....	313
§ 3. Procedura în cazul modificării actului constitutiv.....	313
Secțiunea 2. Modificarea formei societății	315
Secțiunea 3. Modificarea sediului societății	318
Secțiunea 4. Modificarea duratei societății	319
§ 1. Competența, cvorum	319
§ 2. Momentul la care se ia hotărârea de modificare a duratei	319
§ 3. Dreptul de opoziție la modificarea duratei societății	320
Secțiunea 5. Reducerea sau majorarea capitalului social	323
§ 1. Reducerea capitalului social.....	323
§ 2. Majorarea capitalului social	326
§ 3. Dreptul de preempțiune	329

§ 4. Prima de emisiune	331
§ 5. Capitalul autorizat	333
Secțiunea 6. Excluderea și retragerea asociațiilor	334
§ 1. Precizări prealabile	334
§ 2. Cazuri de excludere a asociatului.....	335
§ 3. Excluderea în cazul SA și SCA.....	341
§ 4. Drepturile și obligațiile asociatului exclus	342
§ 5. Dreptul la retragere din societate.....	343
A. Societatea în nume colectiv, în comandită simplă sau în societatea cu răspundere limitată	343
B. Retragerea acționarului din societățile pe acțiuni	345
§ 6. Drepturile asociatului retras	357
Secțiunea 7. Fuziunea și divizarea societății	359
§ 1. Cauzele fuziunii societăților	359
§ 2. Modalitățile fuziunii.....	359
§ 3. Modalitățile divizării	360
§ 4. Proiectul de fuziune sau divizare	360
§ 5. Opoziția la fuziune sau divizare.....	361
§ 6. Obligațiile administratorilor	362
§ 7. Efectele fuziunii și divizării.....	363
§ 8. Efecte cu privire la deținătorii de valori mobiliare	365
§ 9. Nulitatea operațiunilor de fuziune și divizare.....	366
Secțiunea 8. Opoziția creditorilor sociali și a altor persoane interesate.....	367
§ 1. Necesitate și noțiune.....	367
CAPITOLUL IX. DIZOLVAREA ȘI LICHIDAREA SOCIETĂȚII.....	371
Secțiunea 1. Cauzele generale de dizolvare	371
§ 1. Precizări prealabile	371
§ 2. Analiza cazurilor generale de dizolvare a societăților	372
Secțiunea 2. Efectele dizolvării	377
§ 1. Deschiderea procedurii lichidării.....	377
§ 2. Interdicția privind desfășurarea unor noi operațiuni aplicabilă persoanelor care asigură conducerea societății	378
§ 3. Interdicția modificării actului constitutiv	379
Secțiunea 3. Personalitatea juridică a societății și radierea din registrul Comerțului	379
§ 1. Personalitatea juridică subzistă în scopul lichidării societății	379

§ 2. Radierea societății	380
Secțiunea 4. Lichidarea societății	390
§ 1. Precizări prealabile	390
§ 2. Statutul juridic al lichidatorilor.....	391
§ 3. Lichidarea societăților în nume colectiv, în comandită simplă sau cu răspundere limitată.....	393
§ 4. Lichidarea societăților pe acțiuni și în comandită pe acțiuni..	394
Bibliografie selectivă	397